

Høringsuttalelser til søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Søknaden om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse for alle anlegg LREP har eller søker om konsesjon for ble sendt på høring til alle berørte grunneiere og rettighetshavere 7.11.2022. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 22.12.2022. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort avisa Fædrelandsvennen 12.11.2022, i avisa Lister 12.11.2022, og i Norsk lysingsblad.

NVE mottok 17 uttalelser til søknaden. LREP kommenterte uttalelsene i brev av 20.01.2023. Uttalelsene og LREPs kommentarer er sammenfattet under.

Haver Advokatfirma AS (20.12.2022) representerer eierne av 10 eiendommer. Gnr./bnr. 23/7, 2/1 og 2/26, 9/4, 23/4, 24/1, 24/11, 8/10, 24/8 og 28/48 og 23/10. De eier i hovedsak landbrukseiendommer som blir berørt av det omsøkte kabelanlegget.

Det planlagte tiltaket medfører ulemper for grunneierne, både midlertidig og permanent. Jordbruksområdene langs Lista er et av Norges eldste jordbrukslandskap, og omfatter svært produktiv og god matjord. Behovet for å verne slike arealer mot utbygging gjør seg særlig gjeldende i disse tider, hvor viktigheten av å opprettholde norsk matproduksjon er blitt veldig klart. De mener de samfunnsmessige fordelene med det omsøkte tiltaket er høyst uklare.

De viser til at det var en forutsetning for LREPs konsesjon i 2020 at anlegget skulle brukes til etablering av et datasenter, og at NVE satte vilkår om at byggingen ikke kunne starte før datasenteret fikk godkjent tillatelse fra Farsund kommune. Dette vilkåret ble aldri oppfylt, og i stedet sendte LREP endrings søknad hvor de endret og utvidet formålet med anlegget til «kraftkrevende industri».

De viser til at så lenge de tiltenkte tiltaket ikke er tilstrekkelig identifisert, er også de samfunnsmessige fordelene uklare. Grunneierne stiller spørsmål ved om det i det hele tatt bør gis ekspropriasjonstillatelse til nevnte type kraftkrevende industri i privat regi.

De viser videre til at det er en forutsetning for ekspropriasjon at utbygger har forsøkt å komme til minnelige avtaler. LREP skriver at de har vært i dialog med grunneierne også etter endrings søknaden. Haver viser til at de har bistått berørte grunneiere i saken siden begynnelsen av 2022, da LREP fremsatte skjønnsbegjæring. I denne perioden har det ikke vært noen henvendelser fra LREP til dem, og så vidt de er kjent med så har LREP heller ikke vært i kontakt med grunneierne direkte.

Når det gjelder søknaden om forhåndstiltredelse forutsetter de for øvrig at NVE avventer å behandle denne før eventuelt skjønn er begjært. De viser også til at LREP skriver at det vil være positivt for både grunneiere og tiltakshavere at kulturminneundersøkelsene kan komme i gang så fort som mulig. Dette er ikke grunneierne enige i. For deres pågående landbruksproduksjon vil det kun være ulemper knyttet til at arealer blir midlertidig ute av drift i en anleggsperiode. De viser også til usikkerheten knyttet til finansiering av prosjektet. De mener NVE bør være varsomme med å legge til rette for at en slik kommersiell aktør skal kunne starte opp arbeid prematurt, på bekostning av grunneierne og de aktuelle landbruksinteressene.

LREP viser til at de fleste eiendommene som advokatfirmaet representerer er landbrukseiendommer. De skriver at når anlegget er på drift vil jordbruksarealene ha begrensninger for bygging, opplagring og terrengendringer, og at utover dette vil arealene benyttes til dyrking som i dag. De viser til at alle jordbrukseiendommer fikk tilbud om å få utført kulturminneundersøkelser høsten 2021 etter at jordbruks sesongen var over. Dette ønsket ikke grunneierne, og LREP ser seg nødt til å søke om ekspropriasjonsrett for å komme til på eiendommene.

Ang. konsesjonsvilkår viser LREP til Farsund kommunes vedtak av 30.08.2018, hvor det ble gitt dispensasjon fra plankrav for bygging av datalagringshall på flyplassen. Dispensasjonen varte frem til 2021. Det ble ikke etablert en datalagringshall på flyplassen, og LREP valgte derfor å justere teksten i endringssøknaden til kraftkrevende industri. De skriver at de har vært i kontakt med flere dataprosesseringsfirmaer, men at det ikke er inngått avtaler fordi reguleringsplanen ikke er godkjent og fordi det har vært ønskelig og nødvendig med endret konsesjon på kraft. Reguleringsplanen er p.t. godkjent i Farsund kommune, men Statsforvalteren har innsigelse.

LREP skriver videre at de våren 2021 var i dialog med grunneierne med sikte på å inngå avtaler for kabelanlegget, og for å diskutere tilpasninger. Det er bl.a. årsaken til endringssøknaden. LREP beskriver også diverse dialog de har hatt med grunneierne. De har valgt å avvente videre grunnerverv til behandlingen av endringssøknaden er ferdig.

Tor Sverre Fuglestein/Dialogadvokatene har sendt inn to uttalelser (22.12.2022). Begge er sammenfattet her. Fuglestein representerer 18 grunneiere, og enkelte av disse har sendt inn egen uttalelse i tillegg.

Uttalelse 1:

De forutsetter at det foreligger et gyldig vedtak om nettilknytning før det kan foretas ekspropriasjon. Han viser videre til at et samtykke til ekspropriasjon forutsetter at det er interesseovervekt. De kan ikke se at LREP har gjort rede for noen som helst fordel som de vil kunne ha ved inngrepet, og heller ikke sagt noe om når de ser for seg å bygge anlegget. Det er også uklart hva som skal bygges, all den tid det er søkt om flere ulike tekniske løsninger. Det er derfor ingen nyttevirkninger som kan veies opp mot hans klienters ulempe. Han kan ikke se at det er hjemmel for ekspropriasjon. Et behov for å gjøre arkeologiske undersøkelser kan eventuelt dekkes gjennom andre bestemmelser.

Videre tar han opp at han har representert klientene siden februar 2022, og aldri blitt kontaktet av LREP med spørsmål om minnelig avtale. Det virker som at LREP ikke ønsker å forhandle før de ev. har fått tillatelse. Dersom LREP hadde tatt kontakt ville de kunne fått frem de enkeltes synspunkter og særegenheter ved eiendommen, enten det er landbruksdrift eller bolig.

Han mener det heller ikke bør gis samtykke til forhåndstiltredelse.

Uttalelsene 2:

Uttalelsen viser til den europeiske menneskerettighetskonvensjon P1-1 om eiendomsvern. Fuglestein skriver at det følger av den europeiske menneskerettighetsdomstolens praksis at det må vurderes om det er en særlig tyngende byrde for hans klienter å ha en regulert trasé over sine eiendommer. Så lenge det ikke foreligger noen plan med tidsfrister for når tiltaket tenkes gjennomført er det etter hans klienters syn konvensjonsstridig å gi ny tillatelse. Han viser til at det heller ikke er sagt noe om hvem som skal bygge ut. Han mener også at kostnadsestimatene er udokumenterte.

De mener primært at det ikke foreligger grunnlag for å fastsette noen trasé, men dersom det likevel skal gjøres ber de om at den legges så langt opp mot vernegrensa til Lista landskapsvernområde som mulig.

Uttalelsen tar opp at alle klientene har særegne forhold ved sin eiendom som LREP burde hatt med i sine vurderinger. LREP har ikke forsøkt å få til minnelige avtaler eller fått kjennskap til disse forholdene.

LREP kommenterer at en anleggskonsesjon vil ha en tidsfrist for bygging og ferdigstillelse av anlegget. De viser til at saken har pågått over lang tid, på grunn av endringssøknader og lange behandlingstider hos NVE. Det har derfor ikke vært mulig å gjøre utbygging av industrien.

LREP viser til at kabeltraseen i hovedsak er den samme som i 2019. Alle omsøkte endringer vurderes fra LREPs side å være positive for berørte parter. De har ikke søkt om justering av traseen til vernegrensen, fordi justeringen skjedde etter at endringssøknaden ble sendt inn. De tar også opp hva som er forskjeller på 132 kV og 300 kV anlegg.

LREP skriver avslutningsvis at LREP har hatt dialog med flere parter på Kviljo våren 2022 i håp om å finne en omforent løsning, deriblant Ove Kvia som innsender representerer.

Arne Edvin Nesheim for Astrid Nesheim (24.11.2022), representerer gnr. 16, bnr. 161. Uttalelsen er lik uttalelsen som ble sendt inn i høring av endringssøknad i 2021. De ønsker ikke kabelen på deres eiendom, da de mener det vil gjøre det vanskelig å bruke området til turistformål som planlagt.

LREP viser til sine kommentarer til endringssøknaden.

Inger Stray Jensen og Trygve W. Jensen (16.11.2022) har tre hovedpunkter:

- a) Kabeltraseen over deres eiendom
- b) Nødvendig bruk av matjord/produktiv jord
- c) Tilrettelegging av kraftkrevende industri i LNF områder og et sårbart kulturlandskap

A:

- Deres fredede eiendom, Huseby kongsgård, blir berørt av kabeltraseen på fire jordteiger (ca. 550 m), hvorav kabelen vil dele én av teigene i to.
- De er usikre på hvor kabelen skal legges, men vet det anbefales å legge den delvis i samme trasé som en planlagt gang- og sykkelvei. Hvis veien ikke blir bygget samtidig, vil de to tiltakene ta et betydelig areal av god matjord.
- De krever en mer konkret plan- og tidsbeskrivelse av utbyggingsprosjektet. Den nåværende planbeskrivelsen fra LREP er utilstrekkelig. De lurer spesielt på hvor store inngrep kabeltraseen i realiteten vil utgjøre, rettigheter ved bruk av veier i og etter anleggsperioden, og tidfesting av anleggsperioden.
- En eventuell tilknytning av deres eiendom til kommunalt kloakkhovedledningsnett vil krysse denne kabelen, noe som kan bli kostbart og komplisert.
- Deres jordteiger har et arkeologisk vern og ligger i et godt bevart kulturlandskap.
- LREP har vist mangel på samarbeid og dialog med grunneiere, og de er utrygge på deres fremgangsmåte.
- Forhåndstiltredelse er uaktuelt før skjønnet er avholdt, da de er usikre på finansieringen av prosjektet.

B:

- De stiller spørsmål ved å legge en jordkabel over matjord og produktive jordarealer, spesielt når LREP ikke kan presentere konkrete industriprosjekter som krever en slik nettilknytning.
- De tviler på om det er samfunnsmessig riktig å tilrettelegge for kraftkrevende industri på Lista.
- De mener det bør være et større tidsperspektiv når det gjelder å bruke og nedbygge produktive jord. Det finnes allerede et større industriområde i Lundevågen tilrettelagt for kraftkrevende industri.
- Det er bevegelse av steiner som ligger nede i jorda og kommer til overflaten. Dette kan skje med kabelen også, som igjen kan ha negativ effekt for jordbruksdriften. Det kan heller ikke utelukkes skader på jorda ved en langvarig varmeeffekt.

C:

- Lista-landskapet består av et unikt naturmangfold. Det er ikke fremtidsrettet å tilrettelegge for kraftkrevende industri i dette godt bevarte naturområdet, da vi ikke kjenner konsekvensene.
- En større industrietablering i området vil kreve en infrastrukturplan som vil påvirke Lista og kommunen ytterligere.

Oppsummert mener de at NVE bør avslå søknaden fra LREP om nettilknytning fra Lundevågen til Lista næringspark. En slik kabel vil påvirke jordbruket og turistnæringen negativt, samtidig som det er usikkert om det er behov for kraftkrevende industri i området. De ber NVE vurdere det samfunnsmessige og miljømessige ansvaret de har i denne saken.

LREP kommenterer at de har forsøkt å tilrettelegge slik at kabelen kan etableres som en del av gang- og sykkelstien, men det er avhengig av at Farsund kommune kjøper ut nødvendige arealer. Hvis ikke kommunen gjør dette må kabelen plasseres langt nok fra veien til at det ikke senere kommer i konflikt.

En kabeltrasé på jordene vil gi små konsekvenser for landbruk i driftsfasen. At kabelen skal bygges i betongkanal gjør at senere kryssinger med annet teknisk anlegg kan utføres enkelt.

LREP har vurdert alternative traseer på eiendommene, men de er i konflikt med annen infrastruktur. Ellers vurderer de at mange av innspillene er knyttet til reguleringsplanen, som de ikke kommenter nærmere.

Aker BP (15.12.2022) har sendt inn en lik uttalelse som de gjorde til høring av endringsøknaden november-desember 2021.

LREP har ingen kommentarer

Kari Marie Swensen (21.12.2022) har sendt inn en høringsuttalelse med tolv punkter.

De er sammenfattet punkt for punkt under.

1. LREP har ikke kartlagt rettighetshavere, da listen over berørte eiendommer inkluderer kun grunneiere. Dette mener hun er saksbehandlingsfeil, og hun ber NVE om å kreve at alle rettighetshavere blir tilskrevet. Konkret viser hun til at deres gård blir berørt gjennom at kabelen krysser private gårdsveier der de har bruksrettigheter. I tillegg er det deres daglige turområde. Hun viser til at det er karakteristisk for gårdene på Lista at teigene er fordelt slik at man enten kan komme direkte til sjøen, eller at man har rettigheter til å bruke annen manns grunn. Disse rettighetene består også i dag, og må derfor være omfattet av ekspropriasjonssøknaden. Hun aksepterer ikke å bli avskåret fra å benytte gårdens rettigheter, og hun mener at en ekspropriasjon er mer til skade enn nytte for samfunnet.
2. Hun er mot hele kabelen, og hun mener at hele kabelen er i konflikt med jordlovens §§ 1 og 9. Hun mener det ikke er samfunnsnyttig å omdisponere jordbruksjorda på Lista for å legge strømkabel, og den foreslåtte utbyggingen er ikke bærekraftig.
3. Det må finnes en alternativ lokalisering av kraftkrevende industri/næringsparken. Hun foreslår at den planlagte industrien lokaliseres sør for dagens ovnhaller på aluminiumsverket, og utnytter eksisterende industritomt.
4. Hun mener LREP ikke har konsekvensutredet kraftkrevende industriutbygging og kabelen med hensyn til landbruk, natur og kulturlandskap.
5. Den planlagte industriutbyggingen vil innebære at det unike ved Lista-landskapet vil bli ødelagt for alltid. Swensen og hennes familie kan ikke se at det er til det beste for kommunens

innbyggere. Natur og landskap bygges ned, og mulighetene for turisme og reiseliv blir ødelagt for all fremtid.

6. Hun viser til vilkåret som er satt om begrensninger i anleggsarbeid mellom 1. april og 30 juni. Dette mener hun gir for dårlig vern av fuglelivet, og viser til at vipa er på Lista allerede fra februar. Hun mener derfor at det ikke å foregå anleggsarbeid mellom 1. februar og 1. juli.
7. Hun aksepterer ikke at hennes familie skal bli utsatt for magnetfelt fra kabelen. Hun er bekymret for eventuelle helsemessige konsekvenser som følge av magnetfeltet. Hun mener søknaden ikke godt nok beskriver hvilke tiltak som kan gjøres for å begrense strålingen, og viser til at både mennesker og dyr må krysse kabelen flere ganger daglig. Hun er også kritisk til påstanden om at kabelanlegget ikke får konsekvenser for jordbruksdriften. Hun mener det må fremlegges oppdatert dokumentasjon på at verken varme eller magnetfelt ikke vil påvirke dyringsforholdene.
8. Områdene langs traseen er den beste matjorden i Norge. Hun skriver at det ikke er lagt frem dokumentasjon på hvordan flytting av matjord er tenkt løst under gravearbeidet, og viser til en rapport fra NIBIO som sier at *«I dag mangler vi gode nasjonale eksempler på flytting av oppdyrket jordsmonn i storskala for reetablering av jordbruksarealer»*.
9. Hun er uenig i at arbeidsplasser, industri og infrastrukturbygging skal bli vektlagt fremfor natur og vern av matjord.

Hun ber også om at den gamle runesteinen fra 1100-tallet som står i steingjerdet i grensen mellom Lunde og Huseby, blir bevart slik den står i kulturlandskapet. Samtidig må kulturlandskapet som helhet i dette området bevares.

10. Hun mener ulempene for grunneiere og rettighetshavere vil overstige fordelene som LREP eventuelt vil kunne få. Eventuelle økonomiske erstatninger vil aldri kunne veie opp for ulempene.
11. Hun ber om at NVE ikke innvilger ekspropriasjonstillatelse. Dersom de likevel får rett til å ekspropriere grunn, og tiltaket likevel ikke blir gjennomført eller bortfaller i fremtiden, krever hun at alle rettigheter som eksproprieres tilbakeføres til henne/hennes etterkommere i ettertid. Dersom tiltaket legges ned må arealet for kabeltraseen tilbakeføres, inkludert fjerning av kabel.
12. Hun ber NVE om å ikke innvilge søknad om forhåndstiltredelse. Prosessen må følge formell saksgang.

LREPs kommentarer til Swensens uttalelse:

De har kartlagt alle berørte hjemmelshavere langs tiltaket. For private veier kan det eksistere rettighetshavere som LREP ikke har greid å oppdrive, men de kan ikke se hvordan alle mulige rettighetshavere i praksis kan kartlegges. De viser til at høringsrundene har vært kunngjort i aviser, og at saken har vært omtalt i lokale medier. De mener derfor at alle rettighetshavere bør være klar over tiltaket. LREP mener at de har gjort det som er praktisk mulig for å identifisere rettighetshavere og gi dem mulighet til å gi innspill.

Erstatningssummer vil settes iht. nivåene fra tilsvarende anlegg hos andre netteiere. De mener det er naturlig å sammenlikne seg med Glitre Nett, og dersom grunneiere ønsker det så kan det inngås frivillig skjønn slik at erstatningsstørrelsen måles opp av skjønnsretten.

De resterende kommentarene mener LREP enten gjelder reguleringsplanen, eller er dekket av fellessvar/andre svar på høringsuttalelser.

Ane Grete Larsen og Hans Gjedrem Larsen (22.12.2022) og **Ane Grete Larsen på vegne av David Meberg Kristoffersens dødsbo** (21.12.2022) har sendt inn likelydende uttalelser som Swensen over.

LREPs kommentarer til Larsens uttalelse:

LREP viser til at ingen av eiendommene er direkte berørt av de omsøkte anleggene, men at innsender har en påstått veirett over en vei anlagt på naboeiendom. Kabelanlegget skal krysse denne veien. LREP har registrert at det er uklarheter omkring rettigheter i området. Uavhengig av dette mener LREP at rettighetshavere uansett bare er berørt midlertidig i anleggsfasen. Det er gode muligheter for å avvikle all type trafikk under anleggsarbeidene, og detaljplanen vil beskrive dette. LREP påpeker også at det er ikke søkt om endringer fra opprinnelige konsesjonsgitte trasé i området. Den opprinnelige konsesjonen ble påklaget av innsender, og klagen ble behandlet i Olje- og energidepartementet hvor gitte konsesjon ble opprettholdt. LREP kan ikke se at uttalelsen tar opp nye forhold.

Lista og Lyngdal bondelag (22.12.2022) har mange medlemmer som er berørt av denne saken. De mener det må gjøres en konsekvensutredning utført av landbruksfaglig kompetente, og at en slik utredning skal gi svaret på hvordan tiltaket vil påvirke agronomiske og biologiske forhold.

De viser til at jordpakking og kjøreskader vil gi langsiktige konsekvenser for jordbruksdriften. I tillegg er opptørring av jord på grunn av varme fra kabelanlegget heller ikke utredet. Alle disse momentene vil gi et betydelig avlingstap over flere år. Berørte grunneiere vil bli påført store ulemper for all tid en kabel ligger over deres eiendommer, og verdiforringelsen vil være stor. De mener at LREP heller ikke har gjort noen forsøk på å komme til en minnelig løsning.

De er uenige i NVEs tolkning av ekspropriasjonsloven i forrige vedtak, og viser til at det ikke er avklart hva som skal etableres i næringsparken. De kan ikke se at de samfunnsmessige fordelene ved å beslaglegge så store arealer er til stede. De mener også det er helt uaktuelt at NVE godkjenner forhåndstiltredelse.

LREP kommentere at detaljplan (tidligere MTA-plan) skal beskrive og ivareta virkningene av anleggsarbeidene. Ut over det påpeker de at det er nødvendig med et anleggsbelte langs traseen for å kunne sortere og håndtere matjord på riktig måte. De viser også til en rapport de har fått utarbeidet om termiske forhold, dvs. varme fra kablene.

I driftsfasen kan jorda over kabelen driftes som før, men det er nødvendig med begrensninger på bygging, lagring og terrengendring i et seksmetersbelte over kabelen.

De viser til at grunnervverksarbeidet har foregått i våren 2021, og det er også gjort forsøk på å inngå avtaler om kulturminneregistreringer. LREP mener det i stor grad er gjort forsøk på å inngå minnelige avtaler med grunneiere og finne den beste anleggsløsningen. Ellers så er reguleringsplanen for området til behandling hos kommunen og Statsforvalteren i Agder.

Ragnhild Senum/Kviljo økologiske gård (19.12.2022) viser til tidligere høringsuttalelser. Hun vil igjen presisere at tiltaket har store negative følger for svært mange og det er uforholdsmessig. Utbyggingen vil ødelegge store muligheter innenfor matproduksjon og sunne arbeidsplasser. Hun mener tiltaket er et overgrep mot samfunn/enkeltmennesker, og det må ikke gis ekspropriasjon.

LREP kommenterer at Senum er nabo til kabeltraseen og bor om lag 200 meter unna. De kan ikke se at uttalelsen tar opp nye elementer som gjelder søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse.

Alcoa Norway ANS (20.12.2022) viser til tidligere gitte ekspropriasjonstillatelse. I forbindelse med den hadde de en dialog med Alcoa om at LREP avstod retten til å ekspropriere eiendomsrett, og at de kun eksproprierte bruksrett. De ønsker å medvirke til at LREP skal kunne etablere sine nettanlegg, og har også signalisert at de vil medvirke ved etablering av et festeforhold for dette formålet. De ber om at NVE nå ikke tildeler LREP rett til å ekspropriere eiendomsrett fra Alcoa, kun bruksrett.

LREP skriver at uttalelsen er i tråd med tidligere dialog og avtaler med Alcoa. Det søkes kun om nødvendige rettigheter for utvidelse av dagens stasjonsanlegg på eiendommen, ikke eiendomsrett. LREP tar sikte på å inngå avtale med Alcoa så snart teknisk løsning er avklart.

Erling og Esther Knustad (20.12.2022) viser til at det er motstand blant grunneierne mot å legge jordkabelen, og de støtter dem fullt ut. De kan ikke se at ekspropriasjon er et forholdsmessig tiltak. De kommenterer videre at anleggsarbeidet ikke må starte opp før etableringen av kraftkrevende industri har fått tillatelser/kontrakter. Dette inkluderer kulturminneundersøkelser. Kabeltraseen bør også legges i grensen mellom jordbruksarealet og fredningssonen til Lista landskapsvernområde. Det bør heller ikke drives anleggsarbeid i produksjonsperioden, de mener det er forkastelig å frata bøndene retten til å høste avlinger/inntekter. Videre er de bekymret for helsemessige konsekvenser av kabelen, og mener det må gjøres en bedre konsekvensanalyse. I tillegg bør LREP stille bankgaranti for påbegynt, men ikke fullført, anleggsarbeid i tilfelle de ikke har betalingsevne eller selskapet oppløses.

LREP kommenterer at innsender er nabo til traseen, og bor ca. 240 meter unna. De skriver at innspillene er like de som ble sendt inn til høring av endringssøknaden, og de vil derfor ikke kommenteres på nytt.

Farsund kommune (15.12.2022) vedtok i kommunestyret å minne om kommunens uttalelse til den opprinnelige søknaden.

LREP skriver at de ikke kan se at uttalelsen tar opp nye elementer som angår søknaden om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse.

Arne Kolnes og Sven Gunnar Kolnes (21.12.2022) er eiere av gnr. 28, bnr. 14 og gnr. 26, bnr. 20, og leietakere på gnr. 28, bnr. 2. De skriver at kommuneveien Østhassel/Maberg er viktig for deres landbruksdrift, og den må holdes åpen i vekstsesongen med tilgang til teigene. Det må også forhåndsvarsles i god tid ved stengning for utkjøring av rundballer. Før oppstart av anlegget må det lages en anleggsplan for hver eiendom i samarbeid med eierne. Den kan inneholde nøyaktige trasévalg, drenering der det er nødvendig og hvordan matjord blir tatt vare på og minst mulig skadet.

LREP kommenterer at alle de nevnte eiendommene ligger langs den kommunale veien over Hellemyra hvor kabelanlegget skal etableres i veigrunn. Eiendommene er berørt av anleggsbeltet langs traseen.

Alle behov for stenging av veier, varighet på stenging og ev. tiltak for å opprettholde adkomst vil beskrives i kommende detaljplan. Den valgte løsningen med støpt betongkanal gjør at kortere strekninger av veien stenges samtidig og gjør det enklere å opprettholde adkomst til alle landbrukseiendommene langs veien.

Ove Kvía (21.12.2022) viser til at han tidligere har gjort oppmerksom på at han planlegger å bygge en ny driftsbygning for gården, og at det er lagt frem strøm og vann til den planlagte driftsbygningen. Hans planlagte plassering er der den konsesjonsgitte kabeltraseen går, men han har gjort LREP oppmerksom på at han kan bygge på østsisten av jordet og ikke være i konflikt med kabelen, men han forventer at LREP tar kostnadene med å flytte strøm og vann. Han skriver at på grunn av kabeltraseen kan han ikke gå videre med søknads- og byggeprosessen før dette er avklart.

Han er oppgitt over at LREP kan rasere hans paner for videre drift av gården, og mener at LREP har fått den opprinnelige tillatelsen på falske premisser at ikke alle opplysninger har kommet tydelig frem og blitt hensyntatt. Om kablene legges i planlagt trasé kan han ikke bygge driftsbygningen som planlagt. Han tar også opp at forsinkelsen i hans planer har økt kostnadene ved driftsbygningen.

Han er også opptatt av at kabeltraseen med det brede anleggsbeltet vil ramme han som grunneier hardt og gi avlingstap i mange år fremover.

Han mener LREP burde miste tillatelsene de har fått til den planlagte kabeltraseen, fordi de er gitt på feil grunnlag. Han mener de ikke bør få ny konsesjon, og ikke få tillatelse til ekspropriasjon og forhåndstiltredelse.

LREP kommenterer at traseen ble omsøkt og konsesjon ble gitt uten at LREP var kjent med at det var planlagt en driftsbygning som var i direkte konflikt med traseen. Siden LREP ble kjent med disse planene har de forsøkt å finne justeringer som grunneier kunne akseptere, uten hell.

Detaljplanen vil beskrive hvordan arealene i anleggsbelte skal behandles. Det brede anleggsbeltet er i hovedsak nødvendig for å kunne behandle matjorda på riktig måte. Berørt areal i anleggsbeltet vil kunne driftes som normalt når anlegget er i drift.

Odny Mathisen (22.12.2022) eier et småbruk ca. 800 meter fra Lista flyplass. Hun mener LREP med sine planer ikke tar hensyn til naturen eller grunneiere. Hun mener at når man ikke vet hva som skal etableres på flyplassen, er det ikke mulig å si at kablene er uten tvil er mer til gagn enn til skade. Hun viser til at konsesjonen er gitt med forbehold om godkjent datasenter, som viser at planene om kabelen henger tett sammen med planprosessen på flyplassen. Hun mener derfor LREP gjør feil når de i tidligere kommentarer til høringsuttalelser sier at innspill som gjelder planprosessen på flyplassen ikke kommenteres.

Hun tar videre opp planprosessen, og flere innspill til denne og viser til at det er sterk motstand mot å etablere arealkrevende industri på Lista og svært mange ulemper. Hun tar også opp at dette kommer i tillegg til Lista vindkraftverk, som allerede er negativt for naturen på Lista.

Hun mener det ikke må gis ekspropriasjonstillatelse. Hun stiller også spørsmålstegn ved hvorvidt LREP har etterlevd NVEs krav om å forsøke å komme til minnelige avtaler. Hun oppsummerer med at kabelen og planene i enden ikke er samfunnsnyttige, men samfunnsødeleggende.

LREP skriver at Mathisen ikke er direkte berørt av søknaden om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, LREP oppfatter høringsuttalelsen å omhandle den pågående detaljreguleringen på flyplassen og har ikke ytterligere kommentarer til dette.

Helge C. Oftebro (22.12.2022) viser til uttalelse fra Erling og Esther Knutstad og støtter deres innvendinger. Han frykter kabelen er tenkt lagt under søndre gårdsvei, som ligger i direkte tilknytning til hans boligtomt. Det er den eneste innkjøringen til hans eiendom, og han er opptatt av om han blir avskåret fra å kunne komme til eller fra eiendommen med bil.

LREP kommenterer at Oftebro er nabo til kabeltraseen, ca. 200 meter unna. Tilgang til eiendommen vil opprettholdes under anleggsarbeidene. Alle behov for stenging av veier, varighet på stenging og tiltak for å opprettholde adkomster vil beskrives i detaljplanen for tiltaket.